

לשמוע קול תורה – מצווה בפרשה

פרשת ויצא

אין מערבין שמחה בשמחה

בתום שבע שנות עבודה אצל לבן מגיע סוף סוף יום חתונתם של יעקב ורחל, אך לאחר ליל הכלולות יעקב מגלה כי רומה – וכי במקום רחל ניתנה לו לאה. הוא דורש להתחתן גם עם רחל, ולבן עונה לו:

"מלא שבע זאת ונתנה לך גם את זאת בעבדה אשר תעבד עמדי עוד שבע שנים אחרות" (בראשית כט, כז).

חכה שבעה ימים, ימי שמחתה של לאה, ואז תוכל להתחתן גם עם רחל ולשמוח עימה. מכאן למדו חכמים את הכלל שנפסק להלכה: "אין מערבים שמחה בשמחה" (אבן העזר סב, ב).

הביטוי המוכר ביותר של הלכה זו הוא האיסור לשאת אישה ביום טוב ובחול המועד:

"אין נושאים נשים במועד" (שולחן ערוך אורח חיים תקמו, א).

אומנם לא כל שמחה נוספת אסורה במועד, ואם התקיימה החתונה לפני הרגל מותר לחגוג שבע ברכות ביום טוב או בחול המועד – כי עיקר השמחה היא בנישואין עצמם.

הלכה זו קוראת לכולנו להפנים את חשיבותה של כל עשייה ואת ערכה המיוחד של כל שמחה. עירוב שמחה בשמחה עשוי לטשטש את הייחודיות של כל פרט ולהקשות עלינו להעריך כל דבר על פי ערכו.

מסר זה בא לידי ביטוי גם בהלכה ש"אין עושים מצוות חבילות חבילות" (סוטה ח, א) – כי לכל מצווה יש ערך משלה. וכשם שיש לקיים כל מצווה בזמנה ולהתייחס אליה במלוא חשיבותה, כך ראוי להתייחס לכל אדם כאל יחיד ומיוחד. מתוך ראייה זו נוהגים, למשל, לחגוג לכל ילד במשפחה חגיגת יום הולדת בתאריך הולדתו, וכן על זו הדרך.

על אף האמור, בנסיבות מסוימות ישנו ערך גדול דווקא לערבוב שמחה בשמחה:

בדרך המלך, אם שני זוגות החליטו להתחתן באותה העת ראוי לחגוג עם כל זוג בפני עצמו את שמחתו המיוחדת – כשם שיעקב המתין שבעה ימים בין נשיאת לאה לנשיאת רחל. ואולם אם אחד הזוגות חסר אמצעים והאחר אמיד, מותר ואף מצווה לכרוך יחד את שתי השמחות כדי לחסוך לזוג העני הוצאות שאין ביכולתו להוציא. וכך כתב הרמ"א בשולחן ערוך:

"ואין לעשות חופת ב' אחיות ביחד. ויש אומרים דאף בשתי נכריות יש ליזהר שלא לעשותן כאחת, משום איבה, שמא יכבדו אחת יותר מחבירתה. ואין נזהרין מזה, ואדרבא יש מכוונים לעשות חופות עניות עם חופות עשירות, משום מצוה" (אבן העזר סב, ב).

לסיכום, ההלכה מאירה כלל חשוב לחיים: לכל דבר במציאות יש ערך משלו. יש להעניק לכל אדם ולכל מאורע את מקומם הראוי להם.

שאל דוד בוצ'קו